

באהבה ובאמונה

להתקרב אל ה' באהבה ובאמונה

נכון לעכשיו

הרב דב ביגון ראש מכון מאיר

ונתתי לכם לב חדש ורוח חדשה...

"ויאמר מלך מצרים למילדת העברית אשר שם האחת שפרה ושם השנית פועה" (שמות א טו).

רש"י מסביר: שפרה - זו יוכבד ונקראת שפרה על שם שמשפרת את הולד, דהיינו דואגת לגוף התינוק, ופועה - זו מרים, על שם שפועה ומדברת והוגה לוולד כדרך הנשים המפייסות תינוק בוכה. דהיינו, דואגת לנשמת התינוק שיחוש בחום ובאהבה.

לא רק תינוקות זקוקים לבניין הגוף והנשמה כאחד אלא כל אדם באשר הוא אדם זקוק לשמור על בריאות גופו ויחד עם זה להאיר את נשמתו ולחזק את נפשו. נפש בריאה בגוף בריא.

נכון לעכשיו, לא רק הפרט צריך לבנות את הגוף והנפש אלא אף האומה כולה.

אמנם בדורנו, דור קיבוץ גלויות ותחייה לאומית, עיקר עיסוקו של הדור הוא בבניין הגוף הלאומי - כלומר מדינה חזקה כלכלית וצבאית. אבל אל לנו להזניח את הטיפול והטיפוח של הצד הרוחני-הנשמתי של האומה, שמכוחו התקיימה אומתנו אלפי שנים בזמנים קשים, שנראו לכאורה חסרי כל תקווה, ומכוחו תתקיים אומתנו לנצח. לכן יש לחזק את החינוך הערכי בכלל ובפרט - להנחיל את ערכי הנצח היהודיים שנמסרו לנו מדור לדור בתורתנו הקדושה. כמו-כן חובה עלינו להרבות באהבה ובאמונה שאף הם הכרחיים לצמיחתנו, ומתוך כך נזכה לראות עין בעין בהתממשות דברי הנביא יחזקאל (לו, כה-כו): "וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טמאותיכם... ונתתי לכם לב חדש ורוח חדשה אתן בקרבכם...".

מהמצפה לישועה השלמה

ל' תמוז ה'תשפ"ה

העלון מופץ ב-50,000 עותקים
לפרסומים והקדשות בעלון ובאתר: 026461302
headoffice@emeir.org.il
ההכנסות קודש למכון מאיר
תוכן המודעות באחריות המפרסם בלבד

**מבת פרעה
לבת ה'
הרב ארון טרבלסי 3**

**אהיה אשר אהיה
הרב חגי לונדין 2**

**שעשועי טירונות
הרב אמיר דומן 2**

**ימי השובבי"ם
הרב יורם אליהו 3**

**לצאת מהבועה
הרב ליאור לביא 4**

**ריש גלותא ודרך המלכות
נתן קוטלר 5**

**תמרורי אזהרה
במערכת יחסים זוגית רעילה
אסתר אברהמי**

6

**להיות טוב
אורית דהן**

לתרומות למכון מאיר:
בטלפון 02-6461328
באתר meirtv.com
או סרקו את הברקוד

• אלפי שיעורים
• קירוב רחוקים
• מאות תלמידים
• ערוץ ילדים
• אולפן גיור

**היו שותפים
בהוספת יהדות באהבה!**

הרב חגי לונדין
ר"מ במכון מאיר

אהיה אשר אהיה

פרשת שמות עוסקת - כשמה - בשמות. השמות של בני ישראל שירדו למצרים; השמות של המיילדות; השם של משה; ושמו של הקדוש ברוך הוא. מהו שם? שם זהו המהות של הדבר, הייעוד שלו. בפרשת שמות אנו שומעים פעם ראשונה את השם "עם בני ישראל" דווקא מפי פרעה; גם השם "משה" ניתן מאת בת פרעה. לעיתים צריך דווקא כוח חיצוני כדי להזכיר לנו מה השם שלנו; מהי הזהות שלנו. לעיתים

של המציאות הנוכחית ולהביט אל העתיד; אל מה שהולך להיות. מי שמביט על המצב הנוכחי יכול להתמלא בייאוש, מי שמביט על הנצח רואה כיצד עם ישראל הולך ונגאל ממצרים בכל דור ודור. גם בדור שלנו. בעיקר בדור שלנו.

שבת שלום

זה פרעה. לעיתים זה החמאס. השם החשוב ביותר בפרשה הוא שמו של ה'. משה שואל מה השם שיאמר לבני ישראל? ונענה: "אהיה אשר אהיה שלחני אליכם". המטרה שלנו בעולם איננה רק בהווה אלא בעיקר בעתיד, ב"אהיה אשר אהיה". בשביל להיגאל מהמצרים חייבים לשאת את המבט מעבר לשעבוד

לחיות אמונה

הרב אמיר דומן עורך "ערוץ מאיר"

"וישע ה' אל הבל", עד שרעיון הגאולה הופך ל"שעשועי": תנועה מעגלית חוזרת בתוך האדם עצמו, "מעצמו אל עצמו", הגאולה מקשקשת בקרבו כפעמון, והוא עצמו נעשה חלק מהותי מן הגאולה. ומכאן הדרך לישועה הפרטית והכללית פתוחה לרווחה.

פרעה ברשעו תפס זאת, וניסה לגדוע את התהליך בתחילתו, אך נכשל. והנה פלא - החיבור של משה רבנו למקור הכול, דרך קול אביו החי בתוכו, מקביל בדיוק מופלא לשעשועי ישראל בגאולתם הפנימית, המושכת להם ברכת ישועה גמורה משמי שמי קדם, מאז ולעולם.

להדרכה ועצה: amirduman@gmail.com

אלא רק שמח! ובחשבו שאביו קורא לו, מיד הוא נענה לפקודתו: 'הנני, מה אבא מבקש?' ובוזה התחילה והסתיימה ה'טירונות' שלו! כי הדרך הישרה והטבעית לחיבור קבוע עם מקור החיים העליון, עוברת בקישור חי ושמה למקור החיים הקרוב יותר - להורים ולמשפחה.

אבל הבטחנו גם שעשועים... מסתבר שפרעה הרשע גילה שלעם ישראל יש זמן פנוי ביום השבת, בו הם משתעשעים, ומקבלים כוחות להתמודד עם גזירותיו. ומהו השעשוע?

"מלמד שהיו בידם מגילות שהיו משתעשעין בהם משבת לשבת, לומר שהקדוש ברוך הוא גואל, לפי שהיו נוחין בשבת. אמר להן פרעה: "תכבד העבודה על האנשים ויעשו בה, ואל ישעו" - אל יהו משתעשעין, ואל יהו נפישין ביום השבת". מהו פה השעשוע הגדול?

מגילות הסתרים הללו הן התורה שבעל פה - שקדמה לתורה שבכתב! זוהי מסורת האבות, החל מברית בין הבתרים: "ידע תדע כי גר יהי ירעך בארץ לא להם, ועבדים יעבדו אתם ארבע מאות שנה. וגם את הגוי אשר יעבדו ין אנכי, ואחריו ין יצאו בקרש גדול", עד "ואלקים יפקד יפקד אתכם, והעלה אתכם מן הארץ הזאת, אל הארץ אשר נשבע לאבותיך ליצחק וליעקב". 'לשעות' פירושו לפנות אל-, לתת יחס, ליצור חיבור: "וישע ה' אל הבל ואל מנחתו". אך רש"י ממאן לפרש כך אצלנו, שכן לא נאמר "ואל ישעו אל-" אל אלא "אל ישעו ב-", ופירושו: 'אל ידברו ויהגו, אל יתעסקו בדברי שקר' ושמה ניתן לומר ולהמתיק קושיית רש"י, שאולי לא לחינם השורשים שע"ה, שעש"ע ויש"ע, בלשון של ההתעסקות והדיבור הקבועים בדברי נחמה וגאולה (רש"י). נבנית קומה עדינה יותר של יחס וחיבור פנימי, הזדהות גמורה עם הדברים

שעשועי טירונות

נתחיל מטירונות או משעשועים? לכאורה שני אלו לא הולכים ביחד, אבל אולי עוד נפתע... מפתיע עוד לגלות שהמושג "טירונות" מופיע אצלנו בפרשה. המדרש (שמות רבה) מספר לנו שהטירון הראשון בעם ישראל היה - מי אם לא - משה רבנו.

וכך למדנו שם: "פתי יאמיך לכל דבר". מהו פתי? לשון פיתוי. אמר רבי יהושע הכהן בר נחמיה: בשעה

שנגלה הקב"ה על משה, טירון היה

משה לנבואה. אמר הקב"ה: אם נגלה אני עליו בקול גדול - אני מבעתו. בקול נמוך - בוסר הוא (=מזלזל) בנבואה. מה עשה? נגלה עליו בקולו של אביו, ואמר: "משה משה!". באותה שעה שמח משה ואמר: עוד עמרם אבא חי? אמר משה: הנני, מה אבא מבקש? אמר הקב"ה: לא אביך אני, אלוךי אביך אני. בפיתוי באתי אליך, כדי שלא תתיירא: "אנכי אלוךי אביך, אלוךי אברהם, אלוךי יצחק ואלוךי יעקב". שמח משה ואמר: הא אבא נמנה עם האבות, ולא עוד אלא שהוא גדול, שזוכר תחלה..."

מה זה? רבש"ע דואג לרושם הראשוני ב'דייט' הראשון שלו עם משה רבנו? אלא שכדי לחנוך את ההתגלות האלוךית אל עם ישראל ואל ההיסטוריה, שבאה בזכות ובאמצעות משה רבנו, משתמש הקב"ה ב"פיתוי". מה הכוונה? זהו 'טריק' 'בלוף' גניבת דעת? חלילה, שהרי הכול הוא לשם הופעת האמת האדירה של גאולת ישראל ותורה מן השמים. איך נבין אם כן "פיתוי"? הכוונה היא לנגיעה במקום עמוק ורגיש בנפש האדם, שפותח לרווחה את הרצון, הכיסופים והגעגוע הפנימי, שקיימים בנו מלכתחילה. ואם הקב"ה בחר בקולו של עמרם אביו, הרי לנו שדמותו, זכרו והשפעתו של עמרם על משה רבנו, היו עמוקים ורלוונטיים עבורו גם לאחר עשרות שנים של תלאות חיים וריחוק, עד כדי כך שמשה אפילו לא מופתע,

דילמות מוסריות שלוש מאות דיון בדילמות עמוקות ומסובכות כמו גם בדילמות פשוטות, מה דעתן הפילוסופיות של העוסקים בפילוסופיה מוסרית לעומת דעתה של תורה. מאת הרב שלמה אבינר 256 עמ', כ. כ. קשה מתאים למבוגרים וילדים כאחד

חיה ביתא

ניתן להזמין בטלפון: 02-9973168
או באתר: www.ChavaBooks.co.il

ניתן להשיג את כל ספרי ההוצאה בדבני ספרים רח' אבן ישראל 3 ירושלים

שליחת הציבור שלכם מבית מקור ראשון

רוצים להגיע למאות אלפי בתי אב בציבור הדתי? איתנו אתם יכולים!

הפצה שובעית של עלוני פרשת השבוע ופרסום בכל בתי הכנסת ברחבי הארץ ובדיקות מודעות בבתי הכנסת ובכנסות דתיות

דיוור ישיר בכל רחבי הארץ

הקמת מיתון קבוע קודם פרסום עיבוד קודם פרסום איסוף ועיטוף חומרים בניילון לפי חומה, הידוק בטיבות הכנסת אינטרטיים לטלוויזיה

052-8908518
0528908518@gmail.com

המו"ל: מכון מאיר טל' 02-6511906 אתר הבית meirtv.com דוא"ל headoffice@emeir.org.il
יעוצב גרפי: תהילה ברנשטיין הפצה: מקור ראשון 0528908518 | העלון מופץ ב-50,000 עותקים

ימי השובבי"ם

אנחנו נמצאים בשבועות שנקראים - שובבי"ם, והם ששה שבועות של השבתות הבאות, שמות, וארא, בא, בשלח, יתרו, משפטים (ובשנה מעוברת ת"ת - תרומה, תצוה). בתורת הסוד לימדו שימים אלו מסוגלים לתיקונים גדולים על חטאים מפורסמים ובעיקר תיקון בענייני שמירת ברית קודש, להתחזק בענייני צניעות, שמירת העניינים וכדומה. המקובלים כתבו שראוי בימים אלו שיקבל האדם על עצמו סיגופים ותעניות, כך נהגו רבים בדורות קודמים ויש שנהגים כך גם כיום.

מרבן האדמו"ר מסלונים עורר את בני ישיבתו מאז היווסדה, להעמיד ימים אלו לימים מרכזיים בשנה, ימים שבהם מסוגל האדם להתקרב לעבודת ה' ולתקן בהם פגמים ידועים ע"י שקידה עצומה

בתורה שב"פ. כיוון שבימינו נחלשו הדורות ונתמעטו הכוחות, ואינם יכולים לעשות סיגופים ותעניות כראוי, לכן כל מי שיראה ה' נגעה בליבו צריך לעשות תשובה, על עניינים אלו של שמירת עניינים וחזיון הצניעות (וזה שייך גם לבנות ישראל). התיקון העיקרי כפי שכתב הנתיבות

עיקר ההארה המיוחדת של ימים אלו היא בשבת קדושת השבת וקדושת האדם בענייני היסוד - חד הם.

שלום הוא בשקידה עצומה בלימוד התורה שבעל-פה ולברר הלכה בליבון ובידור יפה, וזוהו הוא מקבץ את חלקי הטוב ואת ניצוצות הקדושה שהתפזרו בעוונות.

העצה וכלי הנשק שהוא נותן כדי להילחם נגד אויב הנפש שמפתה לעבירות אלו הם שלושת הדברים שהעולם עומד עליהם, תורה, עבודה, וגמילות חסדים.

תורה - כיוון שהפגם ראשיתו במוח, בהרהור עבירה, אחר - כך ברגשות הלב ומשם לכלי המעשה, וכך כתב אחד מאדמו"רי סלונים, שכמו שיש טהרה לגוף על-ידי טבילה, כך הטהרה על מחשבות והרהורים היא טבילת המוח בתורה. נדרשת התעמקות כזאת בתורה ששום מחשבה אחרת לא תהיה חוצצת, והוא מביא בעניין זה, דברים מאחד מרבותיו מסלונים, בעל יסוד העבודה, שהקובע ללמוד חמש שעות בלי שום הפסק דיבור בשום עניין, דבר זה הוא עניין נפלא המועיל, ומזכך, ומכפה ומביא את אותו אדם לתשובה וכפרה מעולה. והוסיף שיש בזה בחינה של תענית משבת לשבת. עבודה - היא עבודה שכלב, זו תפילה, לעורר רגשי קודש שבפנימיות נפש הישראלי בהשתוקקות והתלהבות אש קודש, המכבה את אש התאוה,

הרב יורם אליהו
ר"מ במכון מאיר

כל מיני אהבות אסורות הבאות מנפש הבהמיות הפגם, החטא, מתחיל במוח ונמשך ללב, והדמעות מעומקא דליבא גם הם מקורם מהמוח ובאים ללב, ובכיה כזו מטהרת את הפגמים.

גמילות חסדים - נכלל בזה אהבת ישראל, שדורש טובת כל אחד מישראל לעשות איתו גמילות חסדים בגופו ובממונו וכן אהבת חברים ורעים, ואהבת לרעך כמוך, כי על הפגם של עריות נאמר כי חסד הוא, לכן גם התיקון הוא במידת החסד, לעשות טובה לחברו במובן הרוחני או במובן הנפשי, בעת שהוא ירוד ברוחו ומדוכא בנפשו, ומעודדו ומחזקו מתוך אהבה נאמנה. זוהו הוא מתקן את מידת האהבה השקועה בשפלות ומעלה אותה לשורשה למקור הקדושה והטהרה.

מוסיף הנתיבות שלום, שעיקר ההארה המיוחדת של ימים אלו היא בשבת - קדושת השבת וקדושת האדם בענייני היסוד, שמירת רי"ק - חד הם. ככל שהאדם מטהר נפשו, ונקי מפגמים אלו, הוא בבחינת 'טהורים ירשוה' וזכה להרגיש את קדושת השבת, כי שניהם, עניינים, אהבה ודבקות, שניהם אותות המקשרים בין ישראל לאביהם שבשמים. השבת היא 'תחילה למקראי קודש', ומי שרוצה לזכות לקדושה, ההתחלה היא משבת, ומכוח השבת יכול האדם לזכות לחיות בכל ימי השבוע, חיי תורה קדושה וטהרה, זה השער לה' צדיקים יבואו בו. (דברים נפלאים אלו מובאים בחוברת מיוחדת של הנתיבות שלום הנקראת - שובבי"ם, כדאי להשיגה וללמוד משם באריכות את ערכם של ימים אלו).

עומק הפרשה

הרב אהרן טרבלסי ר"מ במכון מאיר

את ברכת היאור בזכות בני ישראל והכירו להם טובה על כך. משום כך זריקת ילדי היהודים ליאור, למקום שזכה להתברך בזכותם היה עוול גדול, כפירה בטובה הגדולה שהביאו ישראל למצרים. בת פרעה לא יכלה להישאר אדישה לרשעות ולתחושת העוול ממעשי אביה. לא יתכן שלא יאלו שהביאו ברכה ליאור, נחזיר רעה מהיאור עצמו בדמות זריקת ילדיהם כקורבנות ליאור. אם זה האל שלנו איני רוצה בו חלק. לכן באותה שעה שנזרק משה ליאור כופרת בתיה בכל המהלך של אביה. מתוך רגש אנושי ישר שמזהה את האמת הפשוטה שהרוע רוצה להסתיר ולהעלים.

אך יש גם צד שני למטבע. בתיה הייתה זו שנתנה למשה את שמו, ואף שהיו למשה שמות רבים "אמר הקב"ה למשה חייך מכל שמות שנקרא לך איני קורא אותך אלא בשם שקראתך בתיה בת פרעה". אלא שהשם "משה" העסיק את המפרשים.

המשך המאמר בעמוד 5 <

תבואה ומזון. לכן נתפס בעיני מצרים כאלוהים. כשהמצרים ראו שבני ישראל מתעצמים על אף השעבוד, הם סברו שהאלוה שלהם כועס. והסיקו שעליהם לחזק את העבודה אליו כדי שירצה בהם ויעזור להם מול היהודים שנואי נפשם. העבודה המובחרת לאלים היא הבאת קורבנות. ואצל עובדי אלילים קורבנות אדם זה המובחר ביותר. גזירת השלכת הילדים ליאור הייתה אפוא קורבן לרצות את פני האל המצרי³ לפי מחשבתם הטמאה.

בתודעה המצרית הצלחת היאור מזוהה עם בני ישראל. החתם סופר⁴ מסביר שהמצרים זכרו את הטובה הגדולה שעשה להם אב היהודים - יעקב. בשנות הבצורת היאור היה דל וחסר מים בלי יכולת להשקות את השדות ולתת חיים למצרים. אך בשנה השנייה לרעב כשעוד חמש שנים בפתח בירך יעקב את פרעה. מברכת יעקב עלו מי היאור לקראת פרעה ומאז חזר היאור להתברך ופסק הרעב במצרים. מאז תלו המצרים

מבת פרעה לבת ה'

בדיוק ביום ובשעה שמניחה יוכבד את משה ביאור יורדת גם בתיה בת פרעה לרחוץ בו. חז"ל¹ מבארים שירדה "לרחוץ מגילולי בית אביה", כלומר להיטהר מעבודה זרה ולהתגייר. נראה שאין זה מקרה, אלא הנחתו של משה ביאור קשורה להחלטת בתיה לרחוץ מגילולי בית אביה ולהתגייר.

התורה מספרת שפרעה ציווה להרוג את כל הזכרים באמצעות השלכתם ליאור. לכאורה פרעה היה יכול לצוות לעמו להרוג את הזכרים וכל אחד יבחר בדרך ובאופן שנוח לו. מדוע אפוא הקפיד פרעה שההריגה תיעשה דווקא בדרך של השלכת הילדים ליאור? במדרש² מובא שאמרו לו איצטגנינו שעתיד מושיען של ישראל ללקות במים, אלא שלא ידעו שהכוונה היא למי מריבה בגלגלם נגזר על משה לא להיכנס לארץ. לכן הציעו לאבד את המושיע שנוול לישראל דווקא במים - ביאור. ועוד, אפשר לבאר את מהלך הדברים לפי הבנה במהות היאור. עובדי אלילים מתייחסים לכוחות החזקים הפועלים במציאות כאלוהים. היאור היה מקור הפרנסה והחיות של מצרים שהיה משקה את השדות ומצמיח

מה קרה למשפחה שלה. כל המשפחה הייתה בקיבוץ... ובאותו רגע נזכרתי במשאלה האחרונה שהייתה לי. אמרתי: א-לוהים, תן לי הזדמנות אחרונה לעשות משהו אחד משמעותי בחיים. ואני מבינה שאני נמצאת בתוך הגיהנום אבל אני מבינה גם שזכיתי בהזדמנות לנסות לעזור לחטופים שהיו איתי, ואין דבר יותר חשוב מזה... מהרגע הזה שאני מחליטה שזה מה שאני רוצה לעשות שם, אני פשוט שמה את הבעיות שלי בצד, ומחליטה לקחת את האחריות הזאת, אני פתאום מרגישה בן אדם אחר. אני מרגישה חזקה, מרגישה שיש לי ביטחון, אני לא מבינה איך בן אדם כל כך פחדן יכול להרגיש ככה..."

לעשות את הדבר הנכון

"הגענו למקום אפל. מקום חשוך וחנוק. שלפעמים אתה צריך למצוא תנוחה מתאימה כדי לנשום בצורה טובה יותר. הכול שם מלא טחב, מלא עובש, אין לך אור יום. אתה כל היום מתגרד מכינים ופשפשים. ואני זוכרת שראיתי הרבה מאוד מראות קשים של חטופים שלצדערי כבר לא בחיים. וכל הזמן שאלתי את עצמי אם אני עדיין בן אדם מאמין, אחרי כל מה שאני רואה וחווה שם? וזה סוג של מלחמה. עד שיום אחד פשוט שחררתי ואמרתי: א-לוהים, יהיה מה שיהיה, אני אחיה, אני אמות, בזמן הזה אני אנסה לעשות את המקסימום שלי במקום הזה..."

ינון מגל: "שילמת על זה מחיר שנתת מעצמך לאחרים?"

ספיר כהן: "קודם כול אני חושבת שהרווחתי מזה המון. הרווחתי מזה את כל הביטחון שהיה לי. זה בגלל הרצון לעזור להם. אין לי ספק. ויש גם מצבים... אני זוכרת שהיו כמה ימים מאוד קשים מבחינת האוכל. ובאחד הימים קיבלתי פיתה מהמחבל, והחטופים האחרים לא קיבלו והם גם לא ידעו שקיבלתי. וחשבתי מה אני אמורה לעשות. חשבתי, אבל אם מחור לא יהיה אוכל, מה אני אמורה לעשות, לאכול חצי ולהשאיר חצי למחר? ועלו לי הרבה מחשבות בראש, של איזה בן אדם אני אם אני בוחרת לאכול את הכול לבד. והאם אני אוכל לחיות עם הבן אדם הזה? ואני זוכרת שאחרי כל המחשבות האלה, אמרתי לעצמי, פשוט תעשי את הדבר הנכון וכל השאר בידי שמים, יהיה מה שיהיה. והחלטתי לחלוק את זה. ובאמת נשארתי רעבה. אבל מה שקרה באותו שבוע מבחינתי היה נס מאוד גדול.

"השומרים ששמרו על החדר אוכל, החליטו שהם כבר לא צריכים לשמור שם. ועשינו תורניות של גניבת פיתות. אז בסוף קיבלנו הרבה יותר אוכל ממה שיה לפני כן. והדבר הזה חרט לי בראש בגלל שאני חושבת שבזכות מקרים כאלה הגעתי לדרך חיים חדשה. שבדרך חיים הזאת אני מבינה שלא כל דבר שנמצא אצלי הוא שלי. ואולי הפיתה הזאת הייתה אצלי אבל אולי אלוהים סמך עליי שאני אדע מה לעשות איתה. וזה גם פוגש אותנו בחיים, אתה כל הזמן מתרכז בעצמך ומשיג עוד המשך המאמר בעמוד הבא <

"אני יכולה להגיד שלפני 7 באוקטובר חייתי בתוך בועה משל עצמי, ולא הייתי כליך חלק מהעם הזה. לא הרגשתי חלק". סיפורה המופלא של החטופה שיצאה מהשבי, והמסר הנצחי שלה לכל עם ישראל

לצאת מהבועה

הריאיון שהתקיים בשבוע שעבר בערוץ 14 עם ספיר כהן, היה, כך נדמה לי, אחד הרגעים הכי עוצמתיים ומרגשים שהיו במלחמה הזאת. והתחרות קשה מאוד. אף שהכרתי את סיפורה של ספיר ושמעתי אותה לא פעם, ההופעה שלה הייתה, כפי שרבים אמרו, שיעור האמונה הגדול ביותר שהם שמעו.

תוכן דבריה המרומם, לצד טון הדיבור האישי, העדין, הלא יומרני, ועם זאת - הספוג באמונה, ומעל הכול - הארת הפנים הקורנת שלה, גרמו לי להתבונן בהשתאות בפעם המי יודע כמה, על העם הזה ועל דמויות המופת שהוא מצמיח מתוכו. אז למי שטרם הספיק - מומלץ להאזין לריאיון המלא. בדברים הבאים אבקש להעלות כמה נקודות מרכזיות בדבריה של ספיר. נקודות שיש להתבונן בהן ובעומק שממנו הן נובעות: **ינון מגל:** "ראיתי אותך בהרבה סרטונים שדיברת, וקודם כל, את עושה רושם מאוד גדול, ואני הרגשתי כאילו יוצא ממך איזה אור כזה. את היית כך גם קודם או שעבר עליך משהו? הדיבור שלך גם נהיה מאוד אמוני, שמת ליב."

ספיר כהן: "אז קודם כול, תמיד הייתי בן אדם מאמין, למרות שלא התפללתי, אולי לא רואים עלי. אני יכולה להגיד שלפני 7 באוקטובר חייתי בתוך בועה משל עצמי, ולא הייתי כליך חלק מהעם הזה. לא הרגשתי חלק. בתוך הבועה שלי מי שנכנס זה רק המשפחה שלי, אני וסשה" - החבר של ספיר שעודנו שבו בבעזה).

התיאור המיסטי הבא של ספיר מצמרר בכל פעם מחדש ומשמש מבחינתי דוגמה מפעימה לדברי הגמרא על כך שלעיתים מזלו של האדם, כלומר - השורש הרוחני שלו, רואה את מה שהאדם עוד לא מסוגל בכלל להבין: "אמר רבינא: שמע מינה [למד מכאן]: האי מאן דמיבעית, אף על גב דאיהו לא חזי, מזליה חזי [מי שנבהל בלא סיבה, אף על פי שהוא לא רואה ואינו מרגיש את הסיבה לכך, מזלו רואה אותה] ולכן צריך לעשות דבר מה כדי להמלט מן הסכנה הזו" (מגילה ג, א ובפירוש הרב שטיינזלץ שם).

להינצל מהמלחמה

"חצי שנה לפני 7 באוקטובר התחלתי להרגיש חרדות. שזה דבר שמעולם לא חוויתי לפני כן. וגם לא הבנתי למה אני מרגישה ככה. כי הייתי במצב מאוד טוב בחיים. הייתה לי עבודה טובה. הכרתי בן זוג שתמיד רציני. והחרדות האלה הלכו והתגברו. עד שהגעתי למצב שאני נמנעת מלעשות כל דבר שיש בו סיכון..."

"ברגע שראיתי ששום דבר לא קורה לי, התחלתי לחשוב שאולי מתפתחת אצלי איזו שהיא מחלה בגוף, שהרופא אומר לך: מאוחר מדי... הלכתי

להרבה מאוד רופאים, עשיתי הרבה בדיקות ואחד הרופאים מצא משהו. אבל הוא אמר לי: זה לא מסוכן כמו התחושה שלך. אני לא האמנתי לו. התחושה הייתה כל כך חזקה. כל כך רעה. אני הרגשתי שאני ניצבת בפני סכנה שרק אלוהים יכול להציל אותי ממנה. ולראשונה בחיי החלטתי להתפלל. בעצם חיפשתי פרק בתהלים או בכל ספר אחר, פרק לרפואה שלמה.

"ניסיתי להתייעץ עם הרבה מאוד אנשים. לא קיבלתי תשובה. ויום אחד, דווקא כשדפדפתי בין ה'ספורים' באינסטגרם, קפצה פרסומת עם פרק בתהלים: לרפואה שלמה. תקראי את זה במשך שלושים יום ותהיי בריאה, יהיו לך ניסים. אמרתי: טוב, עסקה משתלמת. מאותו יום קראתי את הפרק הזה. שלושים יום. היום האחרון היה 7 באוקטובר... כמה ימים אחרי שהתחלתי לקרוא, אולי שבועיים, זכרתי את הפרק בעל-פה. ואני אף פעם לא זוכרת דברים בעל-פה, אז מאוד הופתעת. התחלתי להתעכב גם, להבין רגע על מה הפרק מדבר. והוא קשור למלחמה. א-לוהים תציל אותי מהמלחמה ומהאויבים שלי ואפילו המילה חמס מופיעה שם. אני זוכרת ששאלתי את עצמי: א-לוהים, מאיזו מלחמה אני מתפללת להינצל?"

הפרק שעליו מדברת ספיר הוא כמובן פרק כז בתהלים, הנאמר לפי חלק מן המנהגים לאורך תקופת הימים הנוראים: "קְדוּד: ה' אוֹרֵי וְיִשְׁעֵי מְמִי אֵיךָ, ה' מְעוֹז חַיֵּי מְמִי אֶפְחָד. אִם תַּחֲנֶה עָלַי מִחֲנָה לֹא יִרְא לְבִי אִם תִּקּוּם עָלַי מִלְחָמָה בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטָח". וכך המשיכה ספיר:

הזדמנות אחרונה

"ב-7 באוקטובר הבנתי את משמעות התפילה... הצעדים האלה הולכים ומתקרבים אלינו, באתם רגעים מה שיש לי זה רק התפילה הזאת. שאני אומרת אותה שוב ושוב ושוב. ותוך כדי שאני אומרת, למרות שאני מתה מפחד... אני מרגישה סוג של שלווה מבפנים ואני לא מבינה איך אפשר להרגיש ככה במצב כזה. בסוף הם נכנסים, יורים בדלת, אני רואה מול העיניים עשרה מחבלים ומוציאים אותנו כל אחד בנפרד... ואותי לוקחים לעזה... אני זוכרת את השעות הראשונות שהגעתי לשם. וכל הזמן חשבתי: למה זה מגיע לי? וחשבתי על הרבה דברים... הראש שלי התפוצץ, ואז אמרתי לעצמי שאני צריכה לחשוב בדרך אחרת. ואני בן אדם מאמין. אם א-לוהים שלח אותי למקום הזה, זה בגלל שאני אמורה להיות שם, והשאלה היא למה? אני זוכרת שראיתי חטוף אחד ששוכב שעות ולא מצליח לפתוח את העיניים. הוא לא רוצה להיות חלק מהמציאות הזאת. וראיתי חטופה, בחורה צעירה שבוכה ולא יודעת

השאלה

בסוגייתנו מובאת ברייתא: "לא יסור שֶׁבֶט מִיְהוּדָה - אלו ראשי גליות שבבבל, שרודין את ישראל בשבט. ומִזְחָקֵק מִפִּי רַגְלָיו - אלו בני בניו של הלל, שמלמדין תורה ברכים".

לברייתא זו נפקא מינות הלכתיות, לדוגמה: אם דיין קיבל רשות לדון מריש גלותא והוא טעה בפסק הדין - הוא פטור לשלם.

יש לתמוה מדוע נתנו לראשי הגליות כח גדול כל כך? והרי מצינו שלא כל ראשי הגליות הצטיינו בצדיקותם.

בנוסף הרמב"ם הוסיף ארבע מילים "ראשי גליות שבבבל במקום מלך הם עומדים" (הל' סנהדרין ה, ג). מדוע הכניס לכאן את עניין המלך?

שימור דרך המלכות

נראה שהמלכות היא לב העניין. רבי יהושע ולק כתב ב'פרישה': "נמצא כלל הענין הוא שרוצה הקדוש ברוך הוא שאף בהיותם בארץ אויביהם שלא תבטל ממשלת יהודה לגמרי אלא יהיו דיניהם דין ויהיה כח בידם לרדות בעם ולהפקיר ממונם ואפילו לא יהיו בעלי תורה והיו מורשים הגדולה לזרעם יהיה מי שיהיה (וכן בנשיא ארץ ישראל מצינו שהיה הלל ובניו ובני בניו עד רבינו הקדוש) כמו כל מלך ומלך שיש לו כח לדון כראות עיניו בין יהיו בעלי תורה או לא"

אנשי תורה. המסקנה המתבקשת היא שיש ערך עצמי גדול לממשלה יהודית וצבא יהודי בארץ ישראל וערך זה אינו תלוי בשאלה אם מנהיגי המדינה "יהיו בעלי תורה או לא" כדברי ה'פרישה'

'המלוכה והממשלה'

בנוסף, מדינת ישראל סוללת את הדרך למלכות בית דוד. כך המלבי"ם מסביר את נבואת מיכה: "וְאַתָּה מְגִדֵּל עֶדְרָ עֶפְלָ פֶת צִיּוֹן עֲדִיךָ תֵּאָתֶה וְבָאָה הַמְּשִׁיחָה הָרִאשֹׁנָה מִמְּלֶכֶת לְבַת יְרוּשָׁלַם" (מיכה ד, ח).

המלבי"ם מלמדנו יסוד גדול שמלכות בית דוד לא תופיע לפתע פתאום, אלא היא תצמח בתהליך ארוך מתוך השלב שלפניה "הַמְּשִׁיחָה הָרִאשֹׁנָה": "שמלכות בית דוד תתגלה בהדרגה, ותחלה לא יהיה רק במדרגת שופט ויתעלה לאט לאט עד שיהיה לה' המלוכה". לכן אין להתיימשק מקשיים ואתגרים בדרך, אלא להתמלא בסבלנות ואמון בפטנציאל הרוחני הגלום במדינה.

המלבי"ם מלמדנו את המשמעות של הקמת מדינת ישראל בתהליך הגאולה: מדינת ישראל אינה מנותקת ממלכות בית דוד, אלא דווקא מתוכה תתגלה מלכות בית דוד.

לרעיונות נוספים על בבא בתרא:
www.gemarabemunah.co.il
gemarabemunah@gmail.com לתגובות:

(פרישה חושן משפט ג, יב). ה'פרישה' מלמדנו רעיון חשוב ביותר - ישנו רצון אלוקי שדרך המלכות בעם ישראל תישמר גם במהלך הגלות. שררה זו משמרת בישראל את "דרך המלכות" שעתידיה להופיעה בצורה מתוקנת לעתיד לבוא "לא יסור שבט מיהודה".

מצינו שר' ישראל מרוז"ן שהיה מיוחס לדוד המלך, הנהיג גינוני מלכות בחצרו ברוז"ן ולאחר מכן בסדיגורא. אדמו"רים נוספים הלכו בעקבותיו ובראשם בנו הרב דוד משה פרידמן שהנהיג בחצרו בצ'ורטקוב את דרך המלכות.

מדינת ישראל היא רצון ה' הפרישה' מלמדנו עקרון נוסף וחשוב לא פחות - המעמד ההלכתי המיוחד של מוסד ריש גלותא אינו תלוי ברמה הרוחנית שלהם, אלא ישנה חשיבות גדולה לשלטון יהודי "אפילו לא יהיו בעלי תורה". עצם העובדה שיהודים שולטים בגורלם ואינם משועבדים לחלוטין בידי הגויים - הוא ערך חשוב מצד עצמו.

אי אפשר שלא לקשר את דברי ה'פרישה' לימינו וללמוד ממנו עקרון זה ביחס למדינת ישראל ראשית צמיחת גאולתנו. יש התמהים כיצד להתייחס למדינה שלא הוקמה בידי אנשי תורה? אך ה'פרישה' כותב דברים ברורים מאוד - שלטון יהודי עצמאי הוא רצון ה' אפילו אם המנהיגים אינם

ומתארת לנו מה היו עושות אותן נשים צדקניות... (הגמרא כאמור מתארת כיצד גרמו הנשים לגברים להתעודד ולהמשיך להוליד, למרות עבודת הפרך והסבל הנורא). "...מכאן רואים, שהמידה הזאת של 'נשים צדקניות' באה לידי ביטוי באמנות לתוכנית האלוקית ובכוננות לא להרים ידיים ולא לעמוד חסרי אונים. הנשים לא מתיימשקות אלא עושות מה שביכולתן לעשות והקב"ה משלים משאלות ליבן לטובה..." (כדבר אלישע, שמות, עמ' 18). כבת נאמנה למורשת גיבורות העל של עם ישראל לדורותיו, הצליחה ספיה, בצדקותה, לצאת מהבועה ולהוציא את כולנו יחד איתה. בשכר נשים צדקניות שהיו באותו הדור, ושככל דור דור, נגאלו ישראל.

הזה בחיים שלך? ספיר כהן: "לצאת מהבועה. זה הלקח הכי גדול. אני חושבת שבזכות דרך החיים החדשה הזאת, אני כבר לא מרגישה את החרדות שהרגשתי. להסתכל תמיד מסביבי, איך אני יכולה להשפיע, לשנות. איך אני יכולה לעזור..." דבריה של ספיר הזכירו לי את הדברים שעליהם היה חוזר שוב ושוב מו"ר הרב אלישע וישליצקי זצ"ל, בתיאור גבורתן של נשות ישראל במצרים, שהפихו תקווה בגברים ולא התיימשו מלהמשיך להביא חיים לעולם, גם בתנאים הנוראיים ביותר, בצל ההשמדה: "בשכר נשים צדקניות שהיו באותו הדור נגאלו ישראל ממצרים" (סוטה יא, ב). - על איזו צדיקות מדובר?... ממשיכה הגמרא

המשך המאמר של הרב לביא מעמוד קודם < הישג ועוד הישג אבל מתי אתה עוצר וחושב: מה אני יכול לעשות עם כל הטוב הזה שקיבלתי, איך אני יכול גם לחלק אותו... אני יכולה להגיד שלפני 7 באוקטובר לא דיברתי מול קהל, גם לא הייתה לי את היכולת הזאת, ומה שאני מרגישה עכשיו זה פשוט שהנשמה שלי יוצאת ומדברת ולא אני. אז ככה אני מרגישה".

בשכר נשים צדקניות

סיום דבריה של ספיר בריאיון טבעיים בחותם הפתיחה, בתיאור המהפך האישי שאתו חוותה בשבי. ינון מגל: "יש איזה לקח גדול שלמדתי מהשיעור

שהצילה את משה אך בעומק משה הוא שהציל אותה. וכחוראת שמו משך אותה לרדת ליאור להיטהר מהעבודה זרה של בית אביה ולהתגייר. וכך בכוח גאולת ישראל לגאול את כל המציאות מהקשיים והמצרים בהם היא נמצאת, כפי שהפך משה את בת פרעה להיות בת ה'.

שהנסיכה בת המלך תצא מהארמון שוודאי יש בו מרחצאות רבים ותבחר לרדת לרחוץ ביאור. אלא שמה שמשך אותה מבייתה. "יאמר ותקרא שמו משה, שהוא מושך את הזולת. הטעם הוא כי מי נתן כבודה בת מלך ביאור, המבלי אין מרחצאות במצרים, אלא שמשכני מהיכלי אל היאור שאמשהו". וכך מובא גם במדרש' שמה, כבר משעה שנולד, משעת ביאתו לעולם, קירב רחוקים כבת פרעה. **בגאולת ישראל מונח כוח שמסוגל לגאול ולטהר אפילו את המקומות הרחוקים ביותר.** אפילו בתו של המלך שגדלה וחונכה בארמון אביה בעומק הטומאה והרשע נמשתה מכוחו של משה מהמצרים ומהקטנות שבהם הייתה שקועה. **לכאורה בתיה היא זו**

המשך המאמר מעמוד 3 של הרב טרבלסי < **לכאורה היה לבת פרעה לקרותו "משוי" כיוון שהיא משתה אותו מהמים, ולא משה שמשמעו שהוא מושה ומוציא אחרים.** אמנם נכון שמה עתיד למשות אחרים מצרה שהרי הוא הוציא ומשך את ישראל וגאלם ממצרים. אך מדוע בת פרעה קראה לו כך כבר בקטנותו? רש"י מביא את דברי חז"ל שידה של בת פרעה התארכה בכמה אמות עד שהגיעה לתיבה של משה שהייתה רחוקה ממנה. **מסביר האלשיך הקדוש⁶ שלזה התכוונה בת פרעה שהוא משה.** הוא זה שמה ומשך אותי אליו. הוא גרם שידי תתארך ואצליח להגיע עד אליו. ובכלל, כל הירידה של בת פרעה ליאור הייתה בזכותו. דבר נדיר הוא

1. מגילה ז.
2. שמו"ר א, יח.
3. נמוקי המקראות לרב חרלפ.
4. תורת משה ב, ה.
5. שמות ב, ה.
6. שמות ב, י.
7. דברים רבה ז, ה.

תמרורי אזהרה במערכת יחסים זוגית רעילה

בדרך כלל אני מעדיפה לכתוב כותרת חיובית. הפעם, בלית ברירה צריך "לקרוא לילד בשמו". מערכת זוגית, טבעה שחיים בה שניים שונים בתכלית, היא מורכבת. ישנם זמנים שיש בהם אושר, הנאה ושמחה וישנם זמנים שחווים בהם ריחוק רגשי וקונפליקטים. כל עוד בני הזוג נמצאים במצב של למידה, תמיכה, שיתוף פעולה וצמיחה הדדית, זוהי זוגיות מיטיבה.

זוגיות רעילה, לעומת זאת, יוצרת תהליך של ירידה אנרגטית, חוויות שיש בהן אלימות רגשית ואף פיזית. היא פוגעת בתחושת הערך העצמי, נוצרים חרדות, פחדים, דיכאון, התרחקות מהחברה ומהמשפחה, לחצים שליליים והדרדרות ביחסים, עד כדי איום על החיים עצמם.

במערכת יחסים רעילה, אחד אלים באופן נסתר או גלוי והשני נעשה קורבן. הקורבן נכנע לדרישות ומסתיר את פחדיו. יש שהקורבן מאשים את עצמו, כי "בגללו" השני אלים ולכן הוא מצמצם את חייו ונובל. בתהליך הרעיל, הקורבן מכחיש את ההתנהגות הפוגעת ומנסה לצמצם את עוצמתה, כדי להמשיך לשרוד, כי אינו מוצא מוצא כלשהו למצבו. הם מתקשים להתגרש, למרות הסבל שהם חווים. או כי זה מה שיש ואין מה לעשות, או מפחד להתמודד לבד. או שהם אומרים לעצמם שאלה הם החיים ועלול להיות גרוע יותר, אם יתגרשו. בכל מקרה, הם חיים בכלא הנישואין.

אינני מתימרת לכתוב במסגרת זו מאמר מעמיק על זוגיות רעילה, אלא לספק לקוראים נקודות שיעורו תשומת לב לנושא המורכב ובמקרים קשים גם מסוכן. הפעם אכתוב על מקרה שהגיע אלי לפני נישואין

שכדאי וחשוב ללמוד את **תמרורי האזהרה** ולהישמר מאישיות רעילה מלכתחילה.

שירה היא בחורה באמצע שנות העשרים. "אמא שלי שלחה אותי אלייך, כי היא חוששת שהקשר שלי עם הבחור שהכרתי לא טוב. היא לא ידעה להסביר לי. היא אמרה שמה שאני מספרת לה נשמע לה לא טוב. לכן הגעתי אלייך"

"איך הכרת אותו?" שאלתי. "אני לא זוכרת איך הוא הגיע אלי. כבר יותר משלושה חודשים שהוא שולח לי הודעות שהוא רוצה להכיר אותי וכתב לי גם מחמאות, על איך שאני נראית בתמונה בווצאפ ובפייסבוק. האמת שבכלל לא רציתי לענות לו, אבל הוא המשיך. הרגשתי שזה לא יפה מצידו שהוא כל כך מחמיא ומבקש קשר ואני לא מתייחסת, אז עניתי לו. יצאנו כבר שמונה פגישות והוא ממש נחמד ונעים. אבל מה שסיפרתי לאמא שלי שהיה בפגישה האחרונה, גרם לה הרגשה לא טובה. הוא סיפר לי שאבא שלו אלים כלפי אמא והילדים וכבר כמה שנים, נמצא בכלא. הוא אמר שעצוב לו והוא סיפר לי רק עכשיו, כי הוא פחד שאברח ממנו. הוא מתייחס אלי יפה וקונה לי מתנות וכבר רוצה להכיר את ההורים שלי ומדבר על חתונה...". ואיך התחושה שלך?" שאלתי. "האמת, נבהלתי ורציתי לברוח ממנו. אבל אני מרחמת עליו ואני לא רוצה להיות כמו הבנות שהכיר שברגע ששמעו את הסיפור המשפחתי שלו, נפרדו ממנו... כך הוא סיפר לי".

המשפטים של שירה שהדגשתי, הם תמרורי אזהרה שעלול להתפתח ביניהם קשר רעיל. ודאי שהבחור באמת ובתמים רוצה חיים טובים. אך הוא חסר כלים לכך, כי לא רק שלא היה לו דוגמה אישית

חיובית, אלא "נשם" לחייו מערכת יחסים קשה ורעילה. עם כל הרצון הטוב שלו, ברגעי לחץ וכעס, לרוב הוא יגיב כפי שראה בביתו. בחורה עם ערך עצמי יציב, מיד תבחין שיש כאן בעיה ותסיים את הקשר עם בחור כזה. חשוב מאד לשים לב לתחושות בזמן הדייט. גם אם אין ביטויי אלימות כל שהיא, תיתכן תחושת פחד, דחייה וכד'. לעומתה, בחורה שסגנון חייה הוא רציני ואינה מכירה את הסימפטומים שמנבאים אלימות, או שהיא בעלת אופי של מטפלת, היא עלולה ליפול לרשת של חיזור, מחמאות יתר ומתנות מרובות ותאמין שמצאה את אהבת חייה.

העניקה ונתינה, הם מסממני האהבה הבריאה. אך כשהעניקה מוגזמת בתחילת קשר, היא תמרור אזהרה. הוא זקוק להרגיש כמה הוא מעניק, עקב החוסר הנפשי והרגשי הקיים בו. לכן הוא יעניק דברים חומריים כפיצוי. מי שלא מודעת להגזמה במתנות ובמחמאות, תמצא את עצמה ביחסים רעילים. כי לאחר שהיא תהיה "שלו", הוא עלול להתנהג בה כרכושו הפרטי. בחור כזה, שאינו יודע זוגיות מהו ועקב ילדות טראומטית, זקוק להשלים את ערכו העצמי (המוזיק) דרכה, הוא נותר מרוקן ונעשה תלתי בה ובלעדיה הוא יחוש איום קיומי. לכן כל האמצעים כשרים והוא יתנהג בשליטה, דרישות, אימים, השפלה והיא תרגיש נועה ופוחדת גם על חייה. חשוב לציין: ✓ למרות שפעמים רבות הנשים הן הקורבנות, ישנם גם מקרים רבים שהגברים הם קורבנות לאלימות נשית. ✓ מי שגדל במערכת משפחתית רעילה, לא בהכרח יגיע למצב שתיארת. מודעות, רצון לשינוי וטיפול תהליכי, עשויים לסייע לחיות חיים בריאים וטובים.

להיות טוב

הדבר הראשון והיסודי שמספרת לנו התורה על משה הוא: "ותלד בן ותרא אותו כי טוב הוא", משה הוא טוב, בוער בו הרצון האדיר לטוב, לעשות טוב ולהביא טוב לעולם. יש אנשים שיש להם אידיאלים טובים, אך משה רבנו טבעו טוב, מיד בלידתו רואים שהוא טוב.

אדם שטבעו טוב, לא רק רעיונותיו ומחשבתו, הוא מסוג האנשים שמצליחים להיות טובים לכל: טובים בהנהגת הכלל וטובים לפרט. כידוע, יש אנשים גדולים ואדירים שרוצים להביא טוב גדול ולכן מתעלמים מהדברים הקטנים. לעומת זאת משה רבנו הוא כולו טוב - טוב לכלל וטוב לפרט - זוהי מעלה עליונה, היכולת להיות אדם כללי, איש ציבור, ויחד עם זאת לשים לב לכל איש ואיש. חז"ל מלמדים אותנו על רגישותו של משה כלפי הצאן. כיצד דאג לצאן הרך ולצאן הזקן. הנהיג את הצאן ברחמים.

משה במעמד הסנה דואג לאהרון אחיו. שמא הוא הראוי להוציא את ישראל.

ותגובת ה' - "ויחר אף ה' במשה ויאמר הלא אהרן אחיך הלוי ידעתי כי דבר ידבר הוא וגם הנה הוא יצא לקראתך וראך ושמת בלבו" כדברי רש"י: "לא כשאתה סבור שיהא מקפיד עליך שאתה עולה לגדולה".

מבהיל כיצד מצד אחד, שעבוד נורא, עבודת פרך,

היכרות לקראת רישום. חפשו לילדכם את המקום שנותן חשיבות לפרטים הקטנים.

דהיינו, יש חשיבות למבט הכולל. יש חשיבות לחזון. יש חשיבות לעמל של למידה ולחינוך החברתי אך לצד כל זאת יש חשיבות גדולה להתבוננות הפנימית, לצמיחה האישית, למבט המכבד רגשות ונותן להם מקום, ליכולת לתת במה לכל ילד וילד, ליכולת לראות את הילד על כל קומותיו ולא רק הישגיו.

גם אנו כהורים נדרשים לזהירות בפרטים הקטנים. קל לנו להתרשם מדברים חיצוניים. הם לא בהכרח מלמדים על הפנים.

לעיתים אנו מחפשים את התוצאה ולא נותנים את הדעת לדרך.

באחת מהכיתות היתה מריבה בין שני ילדים. קל להיגרר כאשר הכעס שולט. בשיח עם הכיתה בחרתי לדבר על האמירה שהם מקפידים לומר בקביעות - "הריני מקבל על עצמי מצוות עשה של ואהבת לרעך כמוך...". יחד ניסינו להתעמק מה המשמעות בחיי היומיום. השיח היה מרתק ונוגע. הילדים נתנו דוגמאות מחויות שהיו להם.

בסיום השיח קמו מעצמם שני הילדים וביקשו סליחה זה מזה.

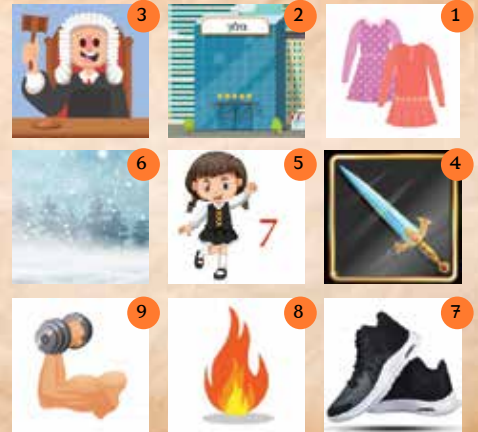
לימוד שנוגע בפרטים הקטנים. שנוכה לגדל ילדים ששייכים לטוב הפרטי והכללי.

שמות

ענו על החידות בדף הפרשה
באתר ערוץ מאיר לילדים
ואולי תזכו בפרס!

מצאו למה התמונות רומזות
המחשבה הפרשה

מבראשית לשמות

בתחלת ספר שמות אנו רואים מעבר דרמטי בתולדות עם ישראל. התורה פותחת במילים "ואלה שמות בני ישראל", ומזכירה לנו את כל השמות שכבר הכרנו מספר בראשית. אך מיד אחר כך, הפסוק מספר "וימת יוסף וכל אָחיו וכל הדור ההוא".

כאן מתחיל שלב חדש: המעבר מספורי האבות לספור העם. ממשפחה אחת קטנה לעם שלם. זהו רגע מכריע בהיסטוריה - השלב שבו מתחיל להתגבש עם ישראל כעם.

דווקא ברגע זה מגיעה הגלות. השעבוד במצרים הוא כור ההתוך שבו מתעצב אפיו של העם. דווקא מתוך הקשי והסבל, מתוך החשכה הגדולה ביותר, צומחת הגאולה הגדולה ביותר.

זהו לקח מהותי לדורות: לפעמים דווקא הקשי והמשבר הם שמוכילים לצמיחה ולהתחדשות. הירידה למצרים היתה ההכנה ההכרחית לקבלת התורה ולבניית האמה.

ישי, ערוץ הילדים

שאלות בפרשה

- איזה עץ בער באש ולא נשרף?
- כמה ימים התנגד משה לשליחות שה' הטיל עליו? (רש"י)
- מה היה האות השני שנתן ה' למשה לעשות לפני העם?
- האם העם האמין למשה ולאחריו שה' רוצה לגאול אותם?
- מה עשה פרעה לאחר שמשה ואהרן באו אליו בפעם הראשונה?
- על מה התלונן משה לפני ה' בסוף הפרשה?

המלצת השבוע

התוכנית האהובה "ניידת החלומות" עם היונתן עולה לאוויר! אל תפספסו, בערוץ מאיר לילדים!

חידת הדמא

מהיכן למדו חז"ל שבמצרים נולדו "שישה בכרס אחת"?

מי שהיה רוכב על סוס והפסיק, זה אמר שהוא פרש או לא? 😊

פעם "טי-שרט" הלכה ברחוב נפלה לבוה, אבל אל תדאגו היא חולצה... 😊

הטענתי את הקוטג' כי היה לו רק 3%... 😊

הבריאה

מאת יוסי שחר. להזמנת סדנאות קומיקס: 0549-256994

הלכה בתוך הר הגעש יכולה להגיע לחום של 1,200 מעלות - 9 יום מהתנור הביתי שלכם!

הר געש הוא כמו סיר לחץ ענק - כשהלחץ עולה, הוא חייב להשתחרר!

אין כמו מרק חם בחורף!

אבל לא כל הרי הגעש מסוכנים - חלקם רומזים כבר אלפי שנים!

בשהר געש מתפרץ, הוא יכול לירות סלעים למרחק של 20 קילומטר!

אני תעירו אותי באמצע השניצ'!

אני אלוף העולם בזריקה לסל!

הידעת? באיסלנד משתמשים בחום של הרי געש כדי לאפות לחם מתחת לאדמה, ואפילו מחממים את הבתים בעזרת האנרגיה הגעשית!

לא יעשה אדם את נפשו שקר, אל יכזב את הרגשותיו הפנימיות מתוך סערת הדחיפה של הסכמת הרבים. ואם הוא מרגיש רוממות וקדושת הגיון במקצע מיוחד, יראה להשביע את עצמו תמיד משוד התענוגים העליונים, ממקום שלכו חפץ. ואני, שהנני כ"כ מתמלא תנחומות אל בלמדי ברזי תורה, גם כשאני מרגיש את עצמי כ"כ ערטיילאי, אל ירפו ידי, ובמעוזי אני מוכרח להחזיק. אע"פ שלא אפשר שלא לתן להתפקידים המעשיים את מבוקשם, בין מצד המעמד המעשי, בין מצד עצם החובה של הגיון התורה וידיעתה בכל המקצועות.

הראי"ה קוק זצ"ל / שמונה קבצים ח, כד

על סדר היום הרב שלמה אבינר

ד/ חסד. חמישים אחוז מתנדבים לכל מיני מעשי חסד, הן באופן אישי הן בארגונים.

דעת מרן הרב קוק

מרן הרב מתייחס ביותר מעשרה מקומות לחרדים:

א/, הערובה לקיום הרוחני של עם ישראל.

ב/, הביקורת על הציונות היא נכונה.

ג/, גילויי קנאה ואיבה, הם רק כלפי חוץ, אך בפנים יש אהבה.

ד/, כוונתם לשם שמים.

ה/, התנגדות שלהם לציונות באה מעומק טהרת רוחם, ובכך, הם מנקים אותה מסיגיה.

בסיכום: על אף שגיאיתם, הם בעלי חשיבות גדולה מאוד.

מסקנה: כל הדורות החזקנו מעמד על ידי אמונה, מצוות, עם ד', עם התורה, לכן כולנו צריכים להיות חרדים.

מרן הרב קוק היה חרדי, אף יותר חרדי מחרדי, לא רק חרדי-פרט, אלא מעל זאת חרדי-כלל-ישראלי.

המנון לחרדים

אחרי כל הביקורת על החרדים ביחס לצבא, יש להיות אנשי אמת ולהכיר את מעלותיהם העצומות. והן ארבע: אמונה תמימה, קיום מצוות קלה כחמורה, לימוד תורה כל רגע פנוי, חסד ללא גבול.

א/ אמונה. אמונה שלמה בתורה שבכתב, תורה שבעל פה, וכל הפוסקים ראשונים ואחרונים. קבלת דעת תורה בכל העניינים הציבוריים. תרבות נקייה: החרמת הטלוויזיה, הסמארטפון, האינטרנט כמה שאפשר, סלולרי עם סינון מרבי. בידוד מכל אירוע זול. בגד מבדיל. חינוך זך וטהור.

ב/ מצוות. הקפדה מוחלטת על כל המצוות, והחמרה כמה שאפשר. כשרות למהדרין. צניעות בגדים של נשים וגם גברים. הפרדת גברים ונשים מגיל שלוש. עיקר תפקידן של נשים בבית וחינוך ילדים. קיום פרו ורבו. שבע לידות בממוצע, שזה הכי גבוה בעולם, ושליש הנולדים בארץ. נישואים בגיל צעיר ומיעוט גירושין.

ג/ תורה. כל זמן פנוי לימוד תורה, הן בכל שעות היום למי שיכול, והן קביעת עיתים יומית רצינית למי שאינו יכול. בבית ספר, המינימום של לימודי חול, ועוד יותר טוב תלמוד תורה, כולו קודש. לא אוניברסיטה. מסירות נפש על הלימוד, עד כדי דחק. אישה עובדת קשה, כדי שבעלה יוכל ללמוד. זה הכלל: כל מה שאינו תורה, הוא ביטול תורה.

"מחצתי ואני ארפא..."
שש שנים לפטירתו של מו"ר הרב אלישע וישליצקי זצ"ל
 אי"ה, ותכנס כולנו ללימוד ולהקשבה להקשיב לקולות הגבורה והמלחמה, להקשיב לקולות האומה ומקדשיה, לקולות הפצועים והחטופים, לקולות הקהילות והמשפחות, לקולות חבלי משיח. לאורו של הרב אלישע זצ"ל.

ביום חמישי, כ"ג טבת תשפ"ה 15:30-10:30
בבית המדרש הירושלמי בבית אורות, הר הזיתים

בהשתתפות:
הרב שמואל אליהו שליט"א
הרב שמעון כהן // הרב ליאור נגסה // הרב אלישיב ברלין
אליעזר רוזנפלד // סא"ל מעוז שוורץ // אחד הבנים
חיה וישליצקי (לנשים) // צופי אשחר (לנשים)

16:00 - אזכרה בבית העלמין בהר הזיתים

אלוקי מערכות ישראל ינחם את המשפחות, ינחם את הייביר כולו ונחמת ציון תהיה נבורת המלחמה נבורת הערף והחזית. כאיש אחד בלב אחד נצח ונגלה באמת מהו מוסר ומהו צדק שעליו ואותו הפקיד הקב"ה בידי עמו ישראל! (מרבני הרב אלישע וישליצקי זצ"ל)

בית מדרש ירושלמי - בית אורות
עמותת שכן קרוב - שדרות
משפחת וישליצקי

בניסחא דשטיא

כנס חיזוק והוקרה לנשות עמלי תורה

שלבון היא

יום שני כ"ז טבת (27.1) • היכל שלמה ירושלים
 19:45-19:00 מינוף כל הלכה : 19:45 פתיחת טקסים

הוסעת פתיחה להקת נחורא
חיה לנו עז אנרה הרבנית עידית איצקוביץ
ראיק צוף אשת"ר (אחיות חוב גיטרה)
מיכל אנקרי (אחיות חוב גיטרה אוקטובל)

אנרת ברכה הרבנית נאורה בלייכר
אנרת זו תורה
הפקת אור קולית מרתקת

מופע מרגש רוחמה בן יוסף

כחשתתפות רבנים ונשות תלמידי חכמים וסגן הש"ס אבי מטון

ברוכות הבאות בשם ח"ו למרטיים | 054-4954258
<http://tikvah.org.il/774793>